

“Имало и цигани кошничари чергари. Отсядали край някой селище, построявали си временни колиби-чергила и образували катун ... Изработените кошници се отнасят от жените и децата за продан в близкия град Карнобат” (Маринов 1962: 231).

Кошничарите взят със себе си по-големи количества пръчки от ра-кита и върба, тъй като не навсякъде се намира подходящ материал. Част от пръчките са готови за изработване на поръчаната стока, други са суро-ви и се обработват на място. Групите престояват един-два или повече дни, в зависимост от намерената работа.

Не всички обаче са така трудолюбиви както кошничарите и копанари-те. Във Варна „Циганите, които живеят в къщи, са се научили от турците на известно спокойствие и достойнство и се различават доста от братята им номади, които те презрително наричат „загунджии”. Загунджиите жи-веят в шеметно движение – не се спират и за миг. Човек се уморява само да ги наблюдава. Подобно на зайци в развъдник, те се стрелкат от една палатка в друга.... викат и крещят на грубия си език или пък дават свобода на страстите си, които избухват в неочаквани свади – толкова жестоки и кратки, колкото неочаквани и необясними” (Макфий 2007: 66-67).

„За загунджиите е много типично циганско, че те нямат занятие. Ци-ганинът загунджия е горд от факта и често се хвали „че ние нямаме ра-бота, ние само стоим като чокои”. Циганията им е безгранична.... Жените са тези, които печелят парите. Жените масово просят, но мъжете много рядко отиват в града да просят... Докато жените са ангажирани в просия, мъжете мързелуват в палатките си извън града. Жените се връщат в ка-туна ранния следобед и прекарват останалото си време от следобеда в грижи за децата си и приготвяне на вечерята. Това е обичайната храна за деня, която се разпределя по залез. Наричат я „зуми” – задушено, и е смесица от съдържанието на просешката торба.

Скандалите са тяхното развлечение.... Кавгаджийството между же-ните често изригва като чиста вода от пролетен поток. Тези кавги могат да продължат и няколко дни. Често на половин-една миля от катуна се досещаш кой е наблизо. По време на тия караници може да се случи ня-кое дете да не се чувства добре. Тогава опонентът обвинява, че има „лоши очи”, че го е урочасала или е направила магия. Рядко се стига до бой” (Petulengro 1915-16: 17-19).

А пехливаните предоставят ежедневно забавление в катуна. „Неда-леч от Татар Пазарджик табор на цигани..... Още по-оживен спектакъл ни